

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการบรรยายประกอบตาราง ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของหมอดินอาสาประจำตำบล

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของหมอดินอาสาประจำตำบล

การศึกษาปัจจัยพื้นฐานของหมอดินอาสาประจำตำบล เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ปัจจัยพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของหมอดินอาสาประจำตำบล

1.1.1 ปัจจัยพื้นฐานทางสังคมของหมอดินอาสาประจำตำบล

ปัจจัยทางสังคมของหมอดินอาสาประจำตำบล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่งทางสังคม และการเป็นสมาชิกกลุ่ม ของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานทางสังคมของหมอดินอาสาประจำตำบล

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
1. อายุ (ปี)			29	71	51.61	9.095
น้อยกว่า 41	16	14.0				
41 – 50	31	27.2				
51 – 60	48	42.1				
มากกว่า 60	19	16.7				
2. ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	53	46.5				
มัธยมศึกษาตอนต้น	20	17.5				
มัธยมศึกษาตอนปลาย	32	28.1				
อนุปริญญา	2	1.8				
ปริญญาตรี	7	6.1				
3. สถานภาพสมรส						
โสด	8	7.1				
แต่งงาน	104	91.1				
หม้าย/หย่าร้าง	2	1.8				
4. ภูมิลำเนา						
อาศัยอยู่ในท้องถิ่น	78	68.4				
ย้ายมาจากที่อื่น	36	31.6				
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)			1	10	4.22	1.723
1 – 3	36	31.6				
4 – 6	63	55.3				
7 – 9	12	10.5				
มากกว่า 9	3	2.6				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
6. ตำแหน่งทางสังคม						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ไม่มี	30	26.3				
มี	84	73.7				
สารวัตรกำนัน	1	1.2				
ผู้ใหญ่บ้าน	15	17.9				
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	12	14.3				
สมาชิก อบต.	12	14.3				
ประธานกลุ่มเกษตรกร	18	21.4				
ประธานกองทุนหมู่บ้าน	17	20.2				
อาสาพัฒนาปศุสัตว์	7	8.3				
อาสาพัฒนาพัฒนาชุมชน	26	31.0				
อาสาพัฒนาสาธารณสุข	26	31.0				
7. การเป็นสมาชิกกลุ่ม						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ไม่เป็น	7	6.1				
เป็น	107	93.9				
กลุ่มเกษตรกร	55	51.4				
กลุ่มสมาชิก ธกส.	73	68.2				
กลุ่มอาชีพ	19	17.8				
กลุ่มออมทรัพย์	51	47.7				
กลุ่มสหกรณ์	19	17.8				
อื่นๆ (กลุ่มวิสาหกิจชุมชน)	2	1.9				

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานทางสังคมของหมอดินอาสาประจำตำบล พบว่า

1. อายุ หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 42.1 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 51.61 ปี ต่ำสุด 29 ปี และสูงสุด 71 ปี
2. ระดับการศึกษา หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 46.5 เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 28.1 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 17.5 จบมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 6.1 จบปริญญาตรี และร้อยละ 1.8 จบอนุปริญญาตรี
3. สถานภาพสมรส หมอดินอาสาประจำตำบล ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.1 มีสถานภาพสมรสแล้ว รองลงมา ร้อยละ 7.1 มีสถานภาพโสด และเพียงร้อยละ 1.8 มีสถานภาพหม้าย
4. ภูมิลำเนา หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 68.4 มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในตำบล และที่เหลือร้อยละ 31.6 ย้ายที่อยู่อาศัยมาจากที่อื่น
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 55.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 - 6 คน รองลงมา ร้อยละ 31.6 มีสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน โดยมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.22 คน ต่ำสุด 1 คน และสูงสุด 10 คน
6. การมีตำแหน่งทางสังคม หมอดินอาสาประจำตำบล ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.7 มีตำแหน่งทางสังคม ซึ่งได้รับการคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางสังคมในท้องถิ่น โดยร้อยละ 31.0 เท่ากันมีตำแหน่งเป็นอาสาพัฒนาชุมชน และอาสาพัฒนาสาธารณสุขในหมู่บ้าน รองลงมา ร้อยละ 21.4 เป็นประธานกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 20.2 เป็นประธานกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 17.9 เป็นผู้ใหญ่บ้าน และน้อยที่สุดร้อยละ 1.2 เป็นสารวัตรกำนัน
7. การเป็นสมาชิกกลุ่ม หมอดินอาสาประจำตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 93.9 เป็นสมาชิกกลุ่ม โดยร้อยละ 68.2 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) รองลงมา ร้อยละ 51.4 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 47.7 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ และน้อยที่สุดร้อยละ 1.9 เป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ คือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

1.1.2 ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของหมอดินอาสาประจำตำบล

ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของหมอดินอาสาประจำตำบล ได้แก่ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน และยานพาหนะของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของหมอดินอาสาประจำตำบล

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
1. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร						
ทั้งหมด (ไร่)						
1 - 25	64	56.1	1	130	31.46	25.975
26 - 50	31	27.2				
51 - 75	10	8.8				
มากกว่า 75	9	7.9				
2. อาชีพหลัก						
ทำนา	62	54.3				
ทำไร่	26	22.8				
ทำสวน	16	14.0				
เลี้ยงสัตว์	1	0.9				
ค้าขาย	1	0.9				
รับจ้าง	2	1.8				
ช่าง	4	3.5				
อื่นๆ (ผลิตปุ๋ยอินทรีย์)	2	1.8				
3. อาชีพรอง						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ทำนา	23	20.2				
ทำไร่	20	17.5				
ทำสวน	20	17.5				
เลี้ยงสัตว์	21	18.4				
เลี้ยงปลา	18	15.8				
ค้าขาย	19	16.7				
รับจ้าง	35	30.7				
ช่าง	9	7.9				
อื่นๆ (ผลิตปุ๋ยอินทรีย์)	3	2.6				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (คน)			0	12	3.45	1.969
ไม่มี	2	1.8				
1-2	46	40.3				
3-4	40	35.1				
5-6	21	18.4				
มากกว่า 6	5	4.4				
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (ธ.ค.2549-ธ.ค.2550) (บาท)			40,000	556,000	171,259.43	111,807.470
น้อยกว่า 50,001	7	6.2				
50,001 - 100,000	31	27.1				
100,001 - 150,000	25	21.9				
150,001 - 200,000	24	21.1				
มากกว่า 200,000	27	23.7				
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (ธ.ค.2549-ธ.ค.2550) (บาท)			23,000	400,000	108,733.14	68,104.693
น้อยกว่า 50,001	13	11.4				
50,001 - 100,000	57	50.0				
100,001 - 150,000	24	21.0				
150,001 - 200,000	13	11.4				
มากกว่า 200,000	7	6.2				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n=114						
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
7. ภาระหนี้สิน (บาท)						
ไม่มี	35	30.7				
มี	79	69.3	5,000	700,000	126,392.41	117,023.164
น้อยกว่า 50,001	14	17.7				
50,001 – 100,000	36	45.6				
100,001 – 150,000	10	12.6				
150,001 – 200,000	7	8.8				
มากกว่า 200,000	12	15.3				
8. ยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน						
ในตำแหน่งหมอดินอาสา						
ไม่มี	2	1.8				
มี	112	98.2				
รถยนต์	20	17.9				
รถจักรยานยนต์	92	82.1				

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของหมอดินอาสาประจำตำบล พบว่า

1. **ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด** หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 56.1 มีพื้นที่ทำการเกษตร 1 – 25 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 27.2 มีพื้นที่ทำการเกษตร 26 – 50 ไร่ ร้อยละ 8.8 มีพื้นที่ทำการเกษตร 51 – 75 ไร่ และน้อยที่สุด ร้อยละ 7.9 มีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 75 ไร่ โดยพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 31.46 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 130 ไร่

2. **อาชีพหลัก** หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 54.3 มีอาชีพหลักคือทำนา รองลงมา ร้อยละ 22.8 มีอาชีพทำไร่ ร้อยละ 14.0 มีอาชีพทำสวน และน้อยที่สุด ร้อยละ 0.9 เท่ากันมีอาชีพเลี้ยงสัตว์และค้าขาย

3. อาชีพรอง หมอคนอาสาประจำตำบล ร้อยละ 30.7 มีอาชีพรองคือรับจ้าง รองลงมา ร้อยละ 20.2 ทำนา ร้อยละ 18.4 เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 17.5 เท่ากัน ทำสวนและทำไร่ ร้อยละ 16.7 ค้าขาย และน้อยที่สุดร้อยละ 2.6 มีอาชีพรองอื่น ๆ คือผลิตภัณฑ์อินทรีย์

4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร หมอคนอาสาประจำตำบล ร้อยละ 40.3 มีจำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร 1-2 คน รองลงมา ร้อยละ 35.1 มีจำนวนแรงงานด้านการเกษตร 3-4 คน มีเพียงร้อยละ 4.4 ที่มีแรงงานมากกว่า 6 คน โดยจำนวนแรงงานเกษตร เฉลี่ย 3.45 คน ต่ำสุดไม่มีแรงงาน และสูงสุด 12 คน

5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา หมอคนอาสาประจำตำบล ร้อยละ 27.1 มีรายได้ครัวเรือน 50,001 - 100,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 21.9 มีรายได้ 100,001 - 150,000 บาท ร้อยละ 23.7 มีรายได้มากกว่า 200,000 บาท ร้อยละ 21.9 มีรายได้ 100,001-150,000 บาท ร้อยละ 21.1 มีรายได้ 150,001 - 200,000 บาท และมีหมอคนอาสาเพียงร้อยละ 6.2 ที่มีรายได้น้อยกว่า 50,001 บาท โดยหมอคนอาสาประจำตำบลมีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 171,259.43 บาท ต่ำสุด 40,000 บาท และสูงสุด 556,000 บาท

6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา หมอคนอาสาประจำตำบล ร้อยละ 50.0 มีรายจ่ายครัวเรือน 50,001 - 100,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 21.0 มีรายจ่าย 100,001 - 150,000 บาท และน้อยที่สุดร้อยละ 6.2 มีรายจ่ายมากกว่า 200,000 บาท โดยหมอคนอาสาประจำตำบลมีรายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ย 108,733.14 บาท ต่ำสุด 23,000 บาท และสูงสุด 400,000 บาท

7. ภาระหนี้สิน หมอคนอาสาประจำตำบล ร้อยละ 69.3 มีภาระหนี้สิน โดยร้อยละ 45.6 มีหนี้สิน 50,001 - 100,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 17.7 มีหนี้สินน้อยกว่า 50,001 บาท และมีหมอคนอาสา ร้อยละ 12.6 มีหนี้สิน 100,001 - 150,000 บาท โดยหมอคนอาสาประจำตำบล มีหนี้สินเฉลี่ย 126,392.41 บาท ต่ำสุด 5,000 บาท และสูงสุด 700,000 บาท

8. ยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหมอคนอาสา หมอคนอาสาประจำตำบล เกือบทั้งหมด ร้อยละ 98.2 มียานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 82.1 ใช้รถจักรยานยนต์ และร้อยละ 17.9 ใช้รถยนต์ในการปฏิบัติงาน

1.2 ปัจจัยทางการปฏิบัติงานของหมอคนอาสาประจำตำบล ประกอบด้วย การดำเนินงานพัฒนาที่ดิน แหล่งและระดับความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ได้รับเพิ่มเติม ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน และแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอคนอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

1.2.1 การดำเนินงานพัฒนาที่ดิน ได้แก่ วิธีการเข้ามาเป็นหมอคนอาสา ประจำตำบล ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอคนอาสา ประสิทธิภาพด้านการปรับปรุงบำรุงดินและ

การอนุรักษ์ดินและน้ำ การดำเนินกิจกรรมด้านพัฒนาที่ดิน การได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดิน สิ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากสถานีพัฒนาที่ดิน หลักสูตรการฝึกอบรมเพิ่มเติมที่ได้รับจากสถานีพัฒนาที่ดินนอกเหนือจากหลักสูตรการพัฒนาหมอดินอาสา ของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.3 การดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

n=114						
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
1. วิธีการเข้ามาเป็นหมอดิน						
อาสาประจำตำบล						
สมัครเข้ามาเอง	35	30.7				
กำนันคัดเลือก	2	1.8				
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือก	19	16.6				
อบต.คัดเลือก	1	0.9				
เกษตรกรคัดเลือก	2	1.8				
หมอดินหมู่บ้านคัดเลือก	34	29.8				
เจ้าหน้าที่ พด.คัดเลือก	20	17.5				
อื่น ๆ (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คัดเลือก)	1	0.9				
2. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดิน						
อาสา (ปี)			1	13	5.42	3.065
1-3	26	22.8				
4-6	35	30.7				
7-9	18	15.8				
10-12	16	14.0				
มากกว่า 12	19	16.7				

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
3. ประสิทธิภาพด้านการปรับปรุงบำรุง ดินและการ อนุรักษ์ดินและน้ำ (ปี)			1	13	5.42	3.065
1-3	39	34.2				
4-6	44	38.6				
7-9	12	10.5				
10-12	15	13.2				
มากกว่า 12	4	3.5				
4. การดำเนินกิจกรรมด้านพัฒนาที่ดิน (ตอบได้ มากกว่า 1ข้อ)						
- การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำ โดยใช้สาร เร่งพด.2 พด.6	104	91.2				
- การผลิตปุ๋ยหมัก โดยใช้สารเร่ง พด.1 และ พด.3	99	86.8				
- การผลิตสมุนไพรไล่แมลงโดยใช้สารเร่ง พด.7	95	83.3				
- การใช้พืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุง บำรุงดิน	78	68.4				
- การปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่เพื่อ การอนุรักษ์ ดินและน้ำ	75	65.8				
- การเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจ วิเคราะห์	71	62.3				
- การไถกลบตอซังหลังเก็บเกี่ยว	54	47.4				
- การใช้วัสดุการเกษตรปรับปรุง ดิน เช่นปุ๋ยคอก โดโลไมท์	52	45.6				

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
5. การได้รับมอบหมายให้						
ปฏิบัติงานจาก เจ้าหน้าที่ของ						
สถานีพัฒนาที่ดิน						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
- ติดต่อประสานงานด้านการพัฒนาที่ดิน	106	93.0				
- การถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	100	87.7				
- รวบรวมปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาที่ดิน	85	74.6				
- การเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	75	65.8				
- การบริหาร/จัดการจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินฯ	61	53.5				
- การบริหาร/จัดการศูนย์บริการพัฒนาที่ดินฯ	51	44.7				
- การปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่	48	42.1				

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
6. สิ่งที่ได้รับการสนับสนุนจาก						
สถานีพัฒนาที่ดิน (ตอบได้						
มากกว่า 1 ข้อ)						
- ผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.	111	97.4				
- เลือหมอดินอาสาประจำตำบล	102	89.5				
- เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	94	82.5				
- กล้าหญ้าแฝก	91	79.8				
- เอกสารแผ่นพับ โปสเตอร์	87	76.3				
- เครื่องมืออุปกรณ์วิเคราะห์ดิน	71	62.3				
อย่างง่าย						
- วัสดุอุปกรณ์ในการจัดตั้งกลุ่มลด	69	60.5				
การใช้สารเคมี						
- ค่าตอบแทนในการผลิตและปลูก	69	60.5				
หญ้าแฝก						
- ค่าตอบแทนในการเป็นวิทยากร	58	50.9				
หมอดินอาสา						
- ค่าตอบแทนในการจัดคลินิกดิน	54	47.4				
และตรวจวิเคราะห์ดิน						
- ค่าตอบแทนในการจัดทำแปลง	42	47.4				
สาธิตการพัฒนาที่ดิน						
- ค่าตอบแทนในการบริหาร	38	33.3				
จัดการศูนย์บริการพัฒนาที่ดิน						
- วัสดุปรับปรุงดิน เช่น ปูนมาร์ล	33	28.9				
และ โดโลไมท์						
- อื่น ๆ (เสียวิทยากรหมอดิน)	3	2.6				

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
7. หลักสูตรการฝึกอบรมเพิ่มเติม						
ที่ได้รับจากสถานพัฒนาที่ดิน						
นอกจากหลักสูตรการพัฒนาหมอดินอาสาประจำตำบลที่จัดขึ้นทุกปี						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ไม่ได้รับ	2	1.8				
ได้รับ	112	98.2				
- การใช้ประโยชน์จาก หญ้าแฝก	95	83.3				
- การลดใช้สารเคมี	94	82.5				
- การอนุรักษ์ดินและน้ำ	87	76.3				
- วิทยากรหมอดินอาสา	86	75.4				

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาการดำเนินงานพัฒนาที่ดิน ของหมอดินอาสาประจำตำบล พบว่า

1. **วิธีการเข้ามาเป็นหมอดินอาสาประจำตำบล** หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 30.7 สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกหมอดินอาสาประจำตำบลด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ 29.8 หมอดินอาสาประจำหมู่บ้านเป็นผู้คัดเลือก และมีเพียงร้อยละ 0.9 เท่านั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้คัดเลือก

2. **ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา** หมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 30.7 มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ 4-6 ปี รองลงมา ร้อยละ 22.8 มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ 1-3 ปี และมีเพียงร้อยละ 14.0 ปี ปฏิบัติหน้าที่ 10-12 ปี โดยหมอดินอาสาประจำตำบล มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เฉลี่ย 5.42 ปี ต่ำสุด 1 ปี และสูงสุด 13 ปี

3. ประสิทธิภาพด้านการปรับปรุงบำรุงดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ หมอคินอาสาประจำตำบลร้อยละ 38.6 มีประสิทธิภาพ 4 – 6 ปี รองลงมาร้อยละ 34.2 มีประสิทธิภาพ 1 – 3 ปี และมีเพียงร้อยละ 3.5 มีประสิทธิภาพมากกว่า 12 ปี โดยหมอคินอาสาประจำตำบลมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงบำรุงดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ เฉลี่ย 5.42 ปี ต่ำสุด 1 ปี และสูงสุด 13 ปี

4. การดำเนินกิจกรรมด้านพัฒนาที่ดิน หมอคินอาสาประจำตำบลทั้งหมด มีการดำเนินกิจกรรมด้านพัฒนาที่ดิน โดยร้อยละ 91.2 ดำเนินกิจกรรมด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำ โดยใช้สารเร่ง พด.2 และ 6 รองลงมาร้อยละ 86.8 ดำเนินกิจกรรมด้านการผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้สารเร่ง พด.1 และ พด.3 ร้อยละ 83.3 ดำเนินกิจกรรมด้านการผลิตสมุนไพรไล่แมลงโดยใช้สารเร่ง พด.7 และมีเพียงร้อยละ 45.6 ดำเนินกิจกรรมการใช้วัสดุการเกษตรปรับปรุงดิน เช่น ปุ๋ยคอก โคโลไมท์

5. การได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดิน หมอคินอาสาประจำตำบลทั้งหมด ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ โดยร้อยละ 93.0 ได้รับมอบหมายให้ติดต่อประสานงานด้านการพัฒนาที่ดิน รองลงมาร้อยละ 87.7 ได้รับมอบหมายให้ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 74.6 ได้รับมอบหมายให้รวบรวมปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาที่ดิน และมีเพียงร้อยละ 42.1 ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่

6. สิ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากสถานีพัฒนาที่ดิน หมอคินอาสาประจำตำบลทั้งหมด ได้รับสิ่งสนับสนุนจากสถานีพัฒนาที่ดิน โดยร้อยละ 97.4 ได้รับผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด. รองลงมา ร้อยละ 89.5 ได้รับสื่อหมอคินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 82.5 ได้รับสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด และมีเพียงร้อยละ 2.6 ได้รับสื่อวิทยากรหมอคิน

7. หลักสูตรการฝึกอบรมเพิ่มเติมที่ได้รับจากสถานีพัฒนาที่ดิน นอกจากหลักสูตรการพัฒนาหมอคินอาสาประจำตำบลที่จัดขึ้นทุกปี หมอคินอาสาประจำตำบลเกือบทั้งหมด ร้อยละ 98.2 เคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรอื่น ๆ โดยร้อยละ 83.3 ได้รับการอบรมหลักสูตรการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก รองลงมา ร้อยละ 82.5 ได้รับการอบรมหลักสูตรการลดการใช้สารเคมี ร้อยละ 76.3 ได้รับการอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ และ ร้อยละ 75.4 ได้รับการอบรมหลักสูตรวิทยากรหมอคินอาสา

1.2.2 แหล่งและระดับความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ได้รับเพิ่มเติม ของหมอคินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.4 แหล่งและระดับความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ได้รับเพิ่มเติมของหมอดินอาสา

n=114

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1 จำนวน (ร้อยละ)	2 จำนวน (ร้อยละ)	3 จำนวน (ร้อยละ)	4 จำนวน (ร้อยละ)	5 จำนวน (ร้อยละ)		
เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	6 (5.3)	15 (13.2)	26 (22.8)	46 (40.4)	21 (18.4)	3.54 (1.099)	มาก
วิทยุ/โทรทัศน์	4 (3.5)	12 (10.5)	48 (42.1)	40 (35.1)	10 (8.8)	3.31 (0.882)	ปาน กลาง
เอกสารทางราชการ	13 (11.4)	17 (14.9)	32 (28.1)	37 (32.5)	15 (13.1)	3.21 (1.193)	ปาน กลาง
การประชุมประชาคม	12 (10.5)	18 (15.8)	35 (30.7)	43 (37.7)	6 (5.3)	3.11 (1.079)	ปาน กลาง
ผู้นำชุมชน	13 (11.4)	21 (18.4)	42 (36.8)	26 (22.8)	12 (10.5)	3.03 (1.140)	ปาน กลาง
เพื่อนบ้าน	13 (11.4)	30 (26.3)	37 (32.5)	30 (26.3)	4 (3.5)	2.81 (1.049)	ปาน กลาง
หนังสือพิมพ์	37 (32.5)	18 (15.8)	32 (28.1)	25 (21.9)	2 (1.7)	2.40 (1.226)	น้อย
รวมเฉลี่ย						3.06 (0.913)	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาแหล่งและระดับความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ได้รับเพิ่มเติมจากการฝึกอบรมเป็นประจำทุกปีของหมอดินอาสาประจำตำบล พบว่า หมอดินอาสาประจำตำบลได้รับความรู้ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ รองลงมาได้รับความรู้ระดับปานกลาง จาก 5 แหล่ง ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.31$) เอกสารทางราชการ ($\bar{X} = 3.21$) การประชุมประชาคม ($\bar{X} = 3.11$) ผู้นำชุมชน ($\bar{X} = 3.03$) และเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.81$) และหมอดินอาสาประจำตำบลได้รับความรู้ระดับน้อยจากหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 2.40$) ทั้งนี้ระดับความรู้ด้านการ

พัฒนาที่ดินที่ได้รับเพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากการฝึกอบรมหมอดินอาสาประจำตำบล
ในภาพรวม ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$)

1.2.3 ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของ
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.5 ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

ประเด็นความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	ตอบถูกต้อง		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. การไถกลบพืชปุ๋ยสดในช่วงออกดอกเป็นช่วงที่เหมาะสม เพราะมีปริมาณธาตุอาหารสะสมอยู่ในพืชมาก	113	99.1	1
2. ดินที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายสามารถป้องกันได้ โดยวิธีการปลูกหญ้าแฝก	113	99.1	1
3. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำต้องเจือจางให้ความเข้มข้นลดลงก่อน เนื่องจากความเข้มข้นมีค่าความเป็นกรดสูง	109	95.6	3
4. สารเร่ง พด.3 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่ป้องกันและควบคุม เชื้อที่เป็นสาเหตุของโรคพืช	103	94.7	4
5. ดินทรายเป็นดินที่มีโครงสร้างไม่เหมาะสมในการปลูกพืช การปรับปรุงดินทรายทำได้โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุลงไป	102	89.5	5
6. การใช้ปุ๋ยพืชสดเหมาะสำหรับการปรับปรุงดินในพื้นที่ ทำการเกษตรที่มีเนื้อที่มาก เช่น นาข้าว	102	89.5	5
7. ดินที่เป็นกรด หรือดินเปรี้ยวสามารถแก้ไขได้โดยการเติมยิปซัม	86	75.4	7
8. อินทรีย์วัตถุเป็นตัวควบคุมคุณสมบัติของดินทั้ง 3 ด้าน คือ กายภาพ เคมี และชีวภาพ	85	74.6	8
9. การใช้ปุ๋ยเคมีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดควรใช้ร่วมกับ ปุ๋ยอินทรีย์	84	73.7	9
10. การเผาตอซังเป็นการทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดิน	80	70.2	10
11. ดินดี มีส่วนประกอบดังนี้คือ ส่วนที่เป็นของแข็ง 45% น้ำ 25%อากาศ 25% และอินทรีย์วัตถุ 5%	78	68.4	11
12. เศษวัสดุทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ สามารถนำมาทำ ปุ๋ยหมักได้ โดยใช้หมักร่วมกับสารเร่ง พด.2	60	52.6	12

n=114

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n=114

ประเด็นความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	ตอบถูกต้อง		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
13. หอยเชอรี่ ปลา สามารถนำมาทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำ โดยหมัก ร่วมกับสารเร่ง พด.1	50	43.9	13
14. การเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ ควรเก็บเฉพาะ บริเวณใดบริเวณหนึ่งของแปลงเพียงจุดเดียว	43	37.7	14
15. นำหมักสมุนไพรไล่แมลงได้มาจากการใช้สมุนไพร หมักร่วมกับสารเร่ง พด.5	42	36.8	15

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ของหมอดินอาสาประจำตำบล โดยพิจารณาจากจำนวนข้อคำถามที่หมอดินอาสาประจำตำบลตอบได้ถูกต้อง ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ พบว่ามีถึง 12 ข้อ ที่หมอดินอาสาประจำตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 50 ขึ้นไปตอบได้ถูกต้อง โดยหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 99.1 ตอบถูกต้องในอันดับแรกมี 2 ประเด็น คือ คำถามเกี่ยวกับการไถกลบพืชปุ๋ยสดในช่วงออกดอกเป็นช่วงที่เหมาะสมเพราะมีปริมาณธาตุอาหารสะสมอยู่ในพืชมาก และประเด็นคำถามเกี่ยวกับดินที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายสามารถป้องกันได้โดยวิธีการปลูกหญ้าแฝก หมอดินอาสาร้อยละ 95.6 ตอบถูกอันดับที่ 3 ในประเด็นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำต้องเจือจางให้ความเข้มข้นลดลงก่อน เนื่องจากความเข้มข้นมีค่าความเป็นกรดสูง และร้อยละ 94.7 ตอบถูกอันดับที่ 4 ในประเด็นสารเร่ง พด.3 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่ป้องกันและควบคุมเชื้อที่เป็นสาเหตุของโรคพืช ส่วนข้อคำถามที่หมอดินอาสาประจำตำบลไม่ถึงร้อยละ 50 ตอบถูกมี 3 ประเด็นคำถาม ได้แก่ หอยเชอรี่ ปลา สามารถนำมาทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำโดยหมักร่วมกับสารเร่ง พด.1 (ร้อยละ 43.9) รองลงมาได้แก่ประเด็นคำถาม การเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ ควรเก็บเฉพาะบริเวณใดบริเวณหนึ่งของแปลงเพียงจุดเดียว (ร้อยละ 37.7) และประเด็นคำถามนำหมักสมุนไพรไล่แมลงได้มาจากการใช้สมุนไพรหมักร่วมกับสารเร่ง พด.5 (ร้อยละ 36.8)

1.2.4 แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดิน ของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.6 ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

n=114

ประเด็น	ระดับแรงจูงใจ					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. มีความภูมิใจที่ได้เข้ามาทำ หน้าที่หมอดินอาสาประจำ ตำบล	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.8)	47 (41.2)	65 (57.0)	4.55 (0.534)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2. หมอดินอาสาเป็นตัวเชื่อมให้ เกิดความสัมพันธ์อันดี ระหว่างหมอดินอาสาประจำ หมู่บ้าน เกษตรกรและ เจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาที่ดิน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.8)	50 (43.9)	62 (54.4)	4.53 (0.536)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3. เมื่อเข้ามาทำหน้าที่หมอดิน อาสาประจำตำบลทำให้มี โอกาสพัฒนาตนเอง	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (6.1)	42 (36.8)	65 (57.0)	4.51 (0.613)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. หมอดินอาสาประจำตำบล คือตัวแทนของกรมพัฒนา ที่ดินในการนำเสนอข้อมูล ปัญหาทรัพยากรดินและน้ำ ของตำบล สามารถวางแผน แก้ปัญหาพร้อมกับชุมชนได้	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.8)	53 (46.5)	59 (51.8)	4.50 (0.536)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. เมื่อมีปัญหาอุปสรรคจากการ ปฏิบัติงานด้านการพัฒนา ที่ดินมักได้รับความช่วยเหลือ จากเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนา ที่ดินเป็นประจำ	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.8)	54 (47.4)	58 (50.9)	4.49 (0.536)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	ระดับแรงจูงใจ					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
6. มีความสุขที่ได้อาสาเข้ามา เป็นหมอดินประจำตำบล	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.8)	59 (51.8)	53 (46.5)	4.45 (0.534)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. เพื่อนหมอดินอาสาให้ความ ช่วยเหลือและสนับสนุนการ ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (7.9)	61 (53.5)	44 (38.6)	4.31 0.612	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. เกษตรกรส่วนใหญ่มักมอง ว่าหมอดินอาสาเป็นผู้ใจดี มีเมตตาและเสียสละ	0 (0.0)	0 (0.0)	18 (15.8)	53 (46.5)	43 (37.7)	4.22 (0.701)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. ผลตอบแทนที่ได้รับจากการ เป็นหมอดินอาสาประจำ ตำบลคุ้มค่ากับงานที่ทำ	1 (0.9)	5 (4.4)	21 (18.4)	53 (46.5)	34 (29.8)	4.00 (0.862)	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย						4.40 (0.607)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดิน ของหมอดินอาสาประจำตำบล พบว่าหมอดินอาสาประจำตำบลมีแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดิน ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งรวม 8 ประเด็น ได้แก่ มีความภูมิใจที่ได้เข้ามาทำหน้าที่หมอดินอาสาประจำตำบล ($\bar{X} = 4.55$) หมอดินอาสาเป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อเข้ามาทำหน้าที่หมอดินอาสาประจำตำบลทำให้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.51$) หมอดินอาสาประจำตำบล คือตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินในการนำเสนอข้อมูลปัญหาทรัพยากรดินและน้ำของตำบล สามารถวางแผนแก้ปัญหา ร่วมกับชุมชนได้ ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อมีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาที่ดินมักได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาที่ดินเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.49$) มีความสุขที่ได้อาสาเข้ามาเป็นหมอดินประจำตำบล ($\bar{X} = 4.45$) เพื่อนหมอดินอาสาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการ

ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.31$) และเกษตรกรส่วนใหญ่มักมองว่าหมอดินอาสาเป็นผู้ใจดีมีเมตตาและเสียสละ ($\bar{X} = 4.22$) และแรงจูงใจในระดับเห็นด้วย มี 1 ประเด็น ได้แก่ผลตอบแทนที่ได้รับจากการเป็นหมอดินอาสาประจำตำบลลุ่มค่ากับงานที่ทำ ($\bar{X} = 4.00$) โดยภาพรวมแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.40$)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.7 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

n=114

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X} (S.D)	ความหมาย
	1 จำนวน (ร้อยละ)	2 จำนวน (ร้อยละ)	3 จำนวน (ร้อยละ)	4 จำนวน (ร้อยละ)	5 จำนวน (ร้อยละ)		
1. ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์						3.44 (0.975)	มาก
1.1 การรับ-แจ้งข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดิน	4 (3.5)	10 (8.8)	24 (21.1)	59 (51.8)	17 (14.9)	3.36 (0.958)	ปานกลาง
1.2 การติดต่อนัดหมายกับหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านและเกษตรกรเพื่อมารับการบริการด้านการพัฒนาที่ดิน	3 (2.6)	10 (8.8)	26 (22.8)	57 (50.0)	18 (15.8)	3.68 (0.936)	มาก
1.3 การแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวในกิจกรรมการพัฒนาที่ดิน	5 (4.4)	10 (8.8)	33 (28.9)	48 (42.1)	18 (15.8)	3.56 (1.005)	มาก
1.4 การแจกเอกสารแผ่นพับด้านวิชาการ	4 (3.5)	16 (14.0)	33 (28.9)	39 (34.2)	22 (19.3)	3.52 (1.066)	มาก
1.5 การประชาสัมพันธ์ผ่านรายการวิทยุท้องถิ่นหรือหอกระจายข่าว	15 (13.2)	24 (21.1)	28 (24.6)	29 (25.4)	18 (15.7)	3.08 (1.269)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 114

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
2. ด้านการรวบรวมปัญหาและ ความต้องการของเกษตรกร						3.13 (1.112)	ปาน กลาง
2.1 การสำรวจข้อมูล ปัญหา และความต้องการของ เกษตรกร	9 (7.9)	16 (14.0)	39 (34.2)	41 (36.0)	9 (7.9)	3.22 (1.046)	ปาน กลาง
2.2 การจัดลำดับปัญหาและ ความต้องการของเกษตรกร	12 (10.5)	22 (19.3)	37 (32.5)	35 (30.7)	8 (7.0)	3.04 (1.100)	ปาน กลาง
2.3 การนำเสนอข้อมูลปัญหา ทรัพยากรดินและน้ำของ ตำบล	13 (11.4)	20 (17.5)	33 (28.9)	34 (29.8)	14 (12.3)	3.14 (1.189)	ปาน กลาง
3. ด้านการถ่ายทอดความรู้ด้าน การพัฒนาที่ดิน						3.36 (1.147)	ปาน กลาง
3.1 การแนะนำวิธีการแก้ไข ปัญหาของดินในตำบล	7 (6.1)	19 (16.7)	27 (23.7)	44 (38.6)	17 (14.9)	3.38 (1.113)	ปาน กลาง
3.2 การแนะนำการใช้ประโยชน์ ที่ดินในการปลูกพืชตาม ความเหมาะสมของดิน	9 (7.9)	21 (18.5)	25 (21.9)	42 (36.8)	17 (14.9)	3.31 (1.166)	ปาน กลาง
3.3 การสาธิตต่างๆ ด้านการ พัฒนาที่ดิน เช่น สาธิตการ ผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ	4 (3.5)	7 (6.1)	23 (20.2)	47 (41.2)	33 (28.9)	3.86 (1.021)	มาก
3.4 การถ่ายทอดความรู้โดย ผ่านสื่อต่างๆและ หอกระจายข่าว	11 (9.6)	26 (22.8)	27 (23.7)	35 (30.7)	15 (13.2)	3.15 (1.199)	ปาน กลาง
3.5 การถ่ายทอดความรู้โดยการ เป็นวิทยากร	14 (12.3)	23 (20.2)	27 (23.7)	34 (29.8)	16 (14.0)	3.12 (1.237)	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 114

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
4. ด้านการเป็นตัวแทนของกรม พัฒนาที่ดินประจำ ศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรฯ						3.18 (1.126)	ปานกลาง
4.1 การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ ข้อมูลดินในตำบล	16 (14.0)	17 (14.9)	36 (31.6)	31 (27.2)	14 (12.3)	3.09 (1.216)	ปานกลาง มาก
4.2 การบริหารจัดการเกี่ยวกับ ทรัพยากรที่ดินในตำบล	11 (9.6)	24 (21.1)	40 (35.1)	31 (27.2)	8 (7.0)	3.01 (1.077)	
4.3 การประสานงานระหว่าง หน่วยงานในตำบลและ สถานีพัฒนาที่ดิน	5 (4.4)	8 (7.0)	40 (35.1)	39 (34.2)	22 (19.3)	3.56 (1.017)	ปานกลาง
4.4 การจัดทำแผนพัฒนา ทรัพยากรดินระดับตำบล ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	18 (15.8)	14 (12.3)	33 (28.9)	40 (35.1)	9 (7.9)	3.07 (1.195)	
5. ด้านการจัดทำศูนย์บริการ งานพัฒนาที่ดินประจำตำบล						3.74 (0.971)	มาก
5.1 ประชาสัมพันธ์ ให้เกษตรกร มารับบริการด้านงานพัฒนา ที่ดิน ณ ศูนย์บริการงาน พัฒนาที่ดินประจำตำบล	4 (3.5)	9 (7.9)	26 (22.8)	46 (40.4)	29 (25.4)	3.76 (1.033)	มาก
5.2 ให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ในรูปแบบ ต่างๆ เช่น เอกสาร แผ่นพับ	2 (1.8)	13 (11.4)	22 (19.3)	54 (47.4)	23 (20.2)	3.73 (0.971)	มาก
5.3 ให้คำแนะนำแก้ไขจัดการ ทรัพยากรดิน	3 (2.6)	13 (11.4)	33 (28.9)	54 (47.4)	11 (9.6)	3.50 (0.914)	มาก
5.4 บริการแจกจ่ายวัสดุ การเกษตรด้านการพัฒนา ที่ดิน เช่น สารเร่ง พด.1-7	3 (2.6)	5 (4.4)	23 (20.2)	47 (41.2)	36 (31.6)	3.95 (0.967)	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 114

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1 จำนวน (ร้อยละ)	2 จำนวน (ร้อยละ)	3 จำนวน (ร้อยละ)	4 จำนวน (ร้อยละ)	5 จำนวน (ร้อยละ)		
6. ด้านการปฏิบัติงานคลินิกดิน						3.20	ปาน
เคลื่อนที่						(1.176)	กลาง
6.1 ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ วิธีการเก็บตัวอย่างดิน	9 (7.9)	15 (13.2)	26 (22.8)	36 (31.6)	28 (24.5)	3.50 (1.218)	มาก
6.2 จัดทำรายละเอียดของผู้มา รับบริการวิเคราะห์ดิน	15 (13.2)	23 (20.2)	31 (27.2)	35 (30.7)	10 (8.7)	3.00 (1.173)	ปาน กลาง
6.3 เก็บรวบรวมตัวอย่างดินเพื่อ ส่งวิเคราะห์	10 (8.8)	21 (18.4)	40 (35.1)	29 (25.4)	14 (12.3)	3.13 (1.130)	ปาน กลาง
6.4 ตรวจวิเคราะห์ดินโดยใช้ เครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดิน	30 (26.3)	18 (15.8)	31 (27.2)	25 (21.9)	10 (8.8)	2.72 (1.310)	ปาน กลาง
6.5 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ ประโยชน์ที่ดิน	8 (7.0)	24 (21.1)	27 (23.7)	39 (31.2)	16 (14.0)	3.29 (1.139)	ปาน กลาง
6.6 สนับสนุนวัสดุการเกษตร เพื่อการพัฒนาที่ดินแก่ เกษตรกร	9 (7.9)	10 (8.8)	28 (24.5)	49 (43.0)	18 (15.8)	3.54 (1.085)	มาก
7. ด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุด						3.64	มาก
เรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำ						(1.053)	
ตำบล							
7.1 สาธิตการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยใช้หญ้าแฝก	14 (12.3)	15 (13.2)	25 (21.9)	35 (30.7)	25 (21.9)	3.37 (1.298)	ปาน กลาง
7.2 สาธิตการผลิตและการใช้ ปุ๋ยหมัก	3 (2.6)	7 (6.1)	30 (26.3)	48 (42.1)	26 (22.8)	3.76 (0.962)	มาก
7.3 สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด	4 (3.5)	15 (13.2)	32 (28.1)	38 (33.3)	25 (21.9)	3.57 (1.081)	มาก
7.4 สาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ย อินทรีย์น้ำ	1 (0.9)	4 (3.5)	23 (20.2)	45 (39.5)	41 (36.0)	4.06 (0.885)	มาก
7.5 สาธิตการไถกลบตอซังหลัง เก็บเกี่ยว	4 (3.5)	17 (14.9)	38 (33.3)	37 (32.5)	18 (15.8)	3.42 (1.038)	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
8. ด้านการรายงานผลการ ปฏิบัติงาน						3.01	ปาน
						(1.121)	กลาง
8.1 รายงานผลการปฏิบัติงาน ของหมอดินอาสาประจำ ตำบลแก่สถานีพัฒนาที่ดิน	10 (8.8)	23 (20.2)	43 (37.7)	27 (23.7)	11 (9.6)	3.05 (1.088)	ปาน กลาง
8.2 การส่งรายชื่อเกษตรกรที่ ขอรับการสนับสนุนจาก กรมพัฒนาที่ดินตาม แบบฟอร์มคืนให้กับสถานี พัฒนาที่ดิน	10 (8.8)	24 (21.1)	33 (28.9)	35 (30.7)	12 (10.5)	3.13 (1.133)	ปาน กลาง
8.3 การเดินทางมาติดต่อ ราชการที่สถานีพัฒนา ที่ดิน	16 (14.0)	27 (23.7)	34 (29.8)	29 (25.4)	8 (7.0)	2.86 (1.141)	ปาน กลาง
รวมเฉลี่ย						3.34 (1.085)	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.7 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 เองความคิดเห็นในภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) โดยแยกเป็น 8 ประเด็น ได้แก่ ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรฯ ด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล ด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ ด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบล และด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน

ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ หมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับมาก รวม 3 ประเด็น ได้แก่ การติดต่อนักหมาย

กับหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านและเกษตรกรเพื่อมารับการบริการด้านการพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 3.68$) การแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวในกิจกรรมการพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 3.56$) และการแจกเอกสารแผ่นพับด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.52$) หมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง รวม 2 ประเด็น ได้แก่ การรับ-แจ้งข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 3.36$) และการประชาสัมพันธ์ผ่านรายการวิทยุท้องถิ่นหรือหอกระจายข่าว ($\bar{X} = 3.08$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$)

ด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร หมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง รวม 3 ประเด็น ได้แก่ การสำรวจข้อมูล ปัญหา และความต้องการของเกษตรกร ($\bar{X} = 3.22$) การนำเสนอข้อมูลปัญหาทรัพยากรดินและน้ำของตำบล ($\bar{X} = 3.14$) และการจัดลำดับปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ($\bar{X} = 3.04$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$)

ด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน หมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ การสาธิตต่าง ๆ ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น สาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ($\bar{X} = 3.86$) หมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง รวม 4 ประเด็น ได้แก่ การแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาดินในตำบล ($\bar{X} = 3.38$) การแนะนำการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืชตามความเหมาะสมของดิน ($\bar{X} = 3.31$) การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านสื่อต่างๆ และหอกระจายข่าว ($\bar{X} = 3.15$) และการถ่ายทอดความรู้โดยการเป็นวิทยากร ($\bar{X} = 3.12$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$)

ด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ การประสานงานระหว่างหน่วยงานในตำบลและสถานีพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 3.56$) หมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง รวม 3 ประเด็น ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับข้อมูลดินในตำบล ($\bar{X} = 3.09$) การจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรดินระดับตำบลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.07$) และการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรที่ดินในตำบล ($\bar{X} = 3.01$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอดินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)

ด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล หมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับมาก รวม 4 ประเด็น ได้แก่ การบริการแจกจ่ายวัสดุการเกษตรด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น สารเร่ง พด.1-7 ($\bar{X} = 3.95$) การประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมารับบริการด้านงานพัฒนาที่ดิน ณ ศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล ($\bar{X} = 3.76$) การให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เอกสาร แผ่นพับ ($\bar{X} = 3.73$) และการให้คำแนะนำแก้ไขจัดการทรัพยากรดินตามสภาพปัญหา ($\bar{X} = 3.50$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$)

ด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ หมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับมาก รวม 2 ประเด็น ได้แก่ การสนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนาที่ดินแก่เกษตรกร ($\bar{X} = 3.54$) และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการเก็บตัวอย่างดิน ($\bar{X} = 3.50$) หมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง รวม 4 ประเด็น ได้แก่ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน ($\bar{X} = 3.29$) การเก็บรวบรวมตัวอย่างดินเพื่อส่งวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.13$) การจัดทำรายละเอียดของผู้มารับบริการตรวจวิเคราะห์ดิน ($\bar{X} = 3.00$) และการตรวจวิเคราะห์ดินโดยใช้เครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดิน ($\bar{X} = 2.72$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)

ด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบล หมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับมาก รวม 4 ประเด็น ได้แก่ การสาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ($\bar{X} = 4.06$) การสาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก ($\bar{X} = 3.76$) การสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด ($\bar{X} = 3.57$) และการสาธิตการไถกลบตอซังหลังเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 3.42$) หมอหินอาสาประจำตำบลมีความเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ การสาธิตการอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้หญ้าแฝก ($\bar{X} = 3.37$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน หมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง รวม 3 ประเด็น ได้แก่ การส่งรายชื่อเกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาที่ดินตามแบบฟอร์มคืนให้กับสถานีพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 3.13$) การรายงานผลการปฏิบัติงานของหมอหินอาสาประจำตำบลแก่สถานีพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 3.05$) และการเดินทางมาติดต่อราชการที่สำนักงานพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 2.86$) ทั้งนี้ในภาพรวมหมอหินอาสาประจำตำบลมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ เพื่อพยากรณ์ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางใดกับตัวแปรตาม และมีระดับความเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระที่คัดเลือกมาทั้งหมด 11 ตัวแปร คือปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา ภาระหนี้สิน ปัจจัยทางการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม นอกเหนือจากการอบรม และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดิน

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปร ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

X_1 = อายุ

X_2 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

X_3 = ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

X_4 = จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

X_5 = รายได้ของครัวเรือนในปีที่ผ่านมา

X_6 = รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา

X_7 = ภาระหนี้สิน

X_8 = ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา

X_9 = ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน

X_{10} = แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม

นอกเหนือจากการอบรม

X_{11} = ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดิน

ตัวแปรตาม

- Y₁ = การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินในภาพรวม
- Y₂ = การมีส่วนร่วมในด้านการประสานงานและการ
ประชาสัมพันธ์
- Y₃ = การมีส่วนร่วมในด้านการรวบรวมปัญหาและความ
ต้องการ
- Y₄ = การมีส่วนร่วมในด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนา
ที่ดิน
- Y₅ = การมีส่วนร่วมในด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนา
ที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
- Y₆ = การมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนา
ที่ดินประจำตำบล
- Y₇ = การมีส่วนร่วมในด้านการการปฏิบัติงานคลินิกดิน
เคลื่อนที่
- Y₈ = การมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การ
พัฒนาที่ดินประจำตำบล
- Y₉ = การมีส่วนร่วมในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

สัญลักษณ์ตัวแปร	Mean	S.D.
ตัวแปรอิสระ		
X_1 = อายุ	51.61	9.095
X_2 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.22	1.723
X_3 = ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	31.46	25.975
X_4 = จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร	3.45	1.969
X_5 = รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา	171,259.43	111,807.470
X_6 = รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา	108,733.14	68,104.693
X_7 = ภาระหนี้สิน	126,392.41	117,023.164
X_8 = ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา	5.42	3.065
X_9 = ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน	5.42	3.065
X_{10} = แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรม	3.06	0.913
X_{11} = ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมดำเนินงานพัฒนาที่ดิน	4.40	0.607
ตัวแปรตาม		
Y_1 = การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินในภาพรวม	3.34	1.085
Y_2 = การมีส่วนร่วมในด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	3.44	0.975
Y_3 = การมีส่วนร่วมในด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการ	3.13	1.112
Y_4 = การมีส่วนร่วมในด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	3.36	1.147
Y_5 = การมีส่วนร่วมในด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรฯ	3.18	1.126
Y_6 = การมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล	3.74	0.971
Y_7 = การมีส่วนร่วมในด้านการการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่	3.20	1.176
Y_8 = การมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบล	3.64	1.053
Y_9 = การมีส่วนร่วมในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน	3.01	1.121

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในภาพรวม

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	96.86	5.74	0.00
1. อายุ (X_1)	- 0.15	- 0.64	0.52
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	1.42	1.21	0.23
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	- 2.49	- 0.27	0.78
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	- 1.93	- 1.59	0.11
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	5.33	1.94	0.05*
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	1.48	0.33	0.74
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	- 14.96	- 3.19	0.00**
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	- 0.93	- 1.23	0.22
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	1.63	1.68	0.09
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	1.94	5.28	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	- 0.61	- 4.29	0.00**

$R^2 = 0.45$ $SEE = 19.86$ $F = 7.67$ $Sig. \text{ of } F = 0.00$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในภาพรวม โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 7.67$ $Sig. \text{ of } F = 0.00$ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่า เท่ากับ 0.45 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล ในภาพรวมได้ ร้อยละ 45 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 3 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ภาระหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม โดยมีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระนี้มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในภาพรวม นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระของภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้น ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีแนวโน้มที่การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดิน

อาสาประจำตำบลในภาพรวมลดลง ตัวแปรที่ 3 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม นอกเหนือจากการอบรมมีผลในเชิงบวก ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินในภาพรวม ซึ่งหมายถึงตัวแปรนี้มีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระนี้เพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในภาพรวมก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และมี 1 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินในภาพรวม ซึ่งหมายถึงตัวแปรนี้มีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระนี้เพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในภาพรวมก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	10.00	2.99	0.04
1. อายุ (X_1)	-2.52	-0.41	0.68
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	0.49	1.73	0.09
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	-2.23	-1.16	0.25
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	-0.45	-1.61	0.11
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	1.55	2.40	0.02*
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	4.21	0.42	0.68
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	1.94	0.39	0.70
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	-0.26	-1.35	0.18
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	0.39	1.46	0.15
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.22	2.73	0.01**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	-0.41	-4.24	0.00**

$R^2 = 0.34$ $SEE = 3.79$ $F = 3.12$ $Sig. \text{ of } F = 0.03$

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 3.12$ Sig. of $F = 0.03$ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.34 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล ในด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ได้ร้อยละ 34 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรม มีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของแหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ตัวแปรที่ 2 มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม โดยมีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระนี้มีเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระนี้เพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ลดลง และมี 1 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระนี้เพิ่มขึ้น ตัวแปรตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	7.58	3.41	0.00
1. อายุ (X_1)	- 1.33	- 0.45	0.66
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	7.10	0.46	0.65
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	4.56	0.04	0.97
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	- 0.16	- 1.00	0.32
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	4.86	1.34	0.18
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	7.41	1.24	0.22
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	- 1.36	- 2.20	0.03*
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	- 0.23	- 2.30	0.02*
9. ประสิทธิภาพด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	0.21	1.64	0.11
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.18	3.75	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	- 0.23	- 3.16	0.00**

$R^2 = 0.33$ $SEE = 2.62$ $F = 4.64$ $Sig. \text{ of } F = 0.00$

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 4.64$ $Sig. \text{ of } F = 0.00$ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.33 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล ในด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกรได้ร้อยละ 33 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรมมีผลในเชิงบวก ในการมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ซึ่งหมายถึงตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของแหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการอบรมปัญหาและความต้องการของเกษตรกรก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และตัวแปรที่ 2 ได้แก่ ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม โดยมีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระนี้มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระของระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกรลดลง และมี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ภาระหนี้สิน และระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา โดยมีผลในเชิงลบทั้งคู่ กล่าวคือตัวแปรอิสระเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร นั่นคือเมื่อตัวแปรเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกรลดลง

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	13.61	3.73	0.00
1. อายุ (X_1)	-1.62	-0.33	0.74
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	0.32	1.25	0.22
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	-2.38	-1.21	0.23
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	-0.38	-1.45	0.15
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	8.64	1.45	0.15
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	3.93	0.04	0.97
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	-1.89	-1.86	0.07
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	-0.16	-0.94	0.35
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	0.22	1.05	0.29
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.29	3.67	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	-0.38	-3.22	0.00**

$R^2 = 0.29$ $SEE = 4.30$ $F = 3.88$ $Sig. of F = 0.00$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินโดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 3.88$ $Sig. of F = 0.00$ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่า เท่ากับ 0.29 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล ในด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ได้ร้อยละ 29 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรมมีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของแหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม นอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสา

คินอาสาประจำตำบลด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และตัวแปรที่ 2 ได้แก่ ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระนี้มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินลดลง

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	9.27	3.26	0.00
1. อายุ (X_1)	-2.84	-0.08	0.94
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	9.04	0.46	0.65
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	-3.72	-0.24	0.81
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	-0.25	-1.21	0.23
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	1.39	2.99	0.00**
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	-9.31	-1.22	0.23
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	-1.46	-1.84	0.07
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	-0.18	-1.41	0.16
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	0.20	1.21	0.23
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.25	4.07	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	-0.35	-3.86	0.00**

$R^2 = 0.34$ $SEE = 3.34$ $F = 4.87$ $Sig. \text{ of } F = 0.00$

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 4.87$ $Sig. \text{ of } F = 0.00$ เมื่อพิจารณาว่า

สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination , R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.34 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ได้ร้อยละ 34 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 3 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่ 1 และ 2 ได้แก่ รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา และแหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรม โดยที่ทั้ง 2 ตัวแปรมีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการฯ ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของรายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา และแหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการฯ ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และตัวแปรที่ 3 ได้แก่ ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม มีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระนี้มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการฯ นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระของระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการฯ ลดลง

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	13.57	6.10	0.00
1. อายุ (X_1)	-1.55	-0.52	0.60
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	0.20	1.31	0.19
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	-1.32	-1.10	0.28
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	-0.11	-0.71	0.48
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	5.61	1.55	0.13
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	6.30	0.11	0.92
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	-1.73	-2.81	0.01**
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	-1.66	-0.17	0.87
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	0.15	1.15	0.25
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.16	3.24	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	-0.27	-0.33	0.00**
$R^2 = 0.32$ $SEE = 2.62$ $F = 4.30$ $Sig. of F = 0.00$			

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 4.30$ $Sig. of F = 0.00$ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.32 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล ในด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล ได้ร้อยละ 32 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 3 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่ 1 และ 2 ได้แก่ ภาระหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม โดยมีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระของภาระหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

ด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่คืนประจำตำบล นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระของหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่คืนของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่คืนประจำตำบลลดลง และตัวแปรที่ 3 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรม มีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่คืนด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่คืนประจำตำบล ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของแหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่คืนของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่คืนประจำตำบล ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่คืนของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	16.21	3.81	0.00
1. อายุ (X_1)	-2.26	-0.40	0.69
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	3.93	0.13	0.90
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	1.93	0.84	0.40
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	-0.48	-1.56	0.12
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	5.78	0.81	0.42
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	4.76	0.41	0.69
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	-3.13	-2.64	0.01**
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	-0.15	-0.79	0.43
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่คืน (X_9)	0.34	1.39	0.17
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.37	3.94	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	-0.48	-3.49	0.00**

$R^2 = 0.31$ SEE = 4.99 F = 4.21 Sig. of F = 0.00

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 4.21$ Sig. of $F = 0.00$ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่า เท่ากับ 0.31 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ ได้ร้อยละ 31 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 3 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่ 1 และ 2 ได้แก่ ภาระหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม โดยมีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระด้านหนี้สินและระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระของภาระหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ลดลง และตัวแปรที่ 3 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรม มีผลในเชิงบวก ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของแหล่งและระดับความรู้ได้รับเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบล

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	14.62	4.74	0.00
1. อายุ (X_1)	- 5.67	-1.38	0.17
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	0.36	1.67	0.10
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	- 1.31	-0.78	0.44
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	-5.95	-0.03	0.98
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	7.77	1.54	0.13
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	- 1.32	-0.16	0.87
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	- 1.58	-1.84	0.07
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	2.16	0.02	0.99
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	0.25	1.43	0.16
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.26	3.82	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	-0.34	- 3.33	0.00**

$R^2 = 0.32$ SEE = 3.63 F = 4.43 Sig. of F = 0.00

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบล โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 4.43$ Sig. of $F = 0.00$ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination , R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่า เท่ากับ 0.32 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบลได้ร้อยละ 32 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้เพิ่มเติมรับนอกเหนือจากการอบรม มีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบล ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของ

แหล่งและระดับความรู้ที่ได้เพิ่มเติมรับนอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้ การพัฒนาที่ดินประจำตำบลก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ตัวแปรอิสระที่ 2 ของระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม มีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระนี้มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำ นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระของระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบลลดลง

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.
ค่าคงที่	8.30	3.69	0.00
1. อายุ (X_1)	-3.90	-1.30	0.20
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (X_2)	-1.84	-0.12	0.91
3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (X_3)	1.35	1.11	0.27
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร (X_4)	-0.13	-0.79	0.43
5. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_5)	1.93	0.53	0.60
6. รายจ่ายของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (X_6)	-2.30	-0.38	0.70
7. ภาระหนี้สิน (X_7)	-1.61	-2.57	0.01**
8. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา (X_8)	-6.69	-0.66	0.51
9. ประสบการณ์ด้านการพัฒนาที่ดิน (X_9)	8.20	0.64	0.53
10. แหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม (X_{10})	0.26	5.28	0.00**
11. ระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม (X_{11})	-0.21	-2.92	0.00**

$R^2 = 0.36$ SEE = 2.65 F = 5.13 Sig. of F = 0.00

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 5.13$ Sig. of $F = 0.00$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.36 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ได้ร้อยละ 36 ในตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว มี 3 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่ 1 และ 2 ได้แก่ ภาระหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม โดยมีผลในเชิงลบ กล่าวคือตัวแปรอิสระของภาระหนี้สิน และระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม มีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน นั่นคือ เมื่อตัวแปรอิสระของหนี้สินเพิ่มหรือระดับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ลดลง และตัวแปรที่ 3 ได้แก่ แหล่งและระดับความรู้ที่ได้เพิ่มเติมรับนอกเหนือจากการอบรม มีผลในเชิงบวก ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งหมายถึงตัวแปรมีความเกี่ยวข้องในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อตัวแปรอิสระของแหล่งและระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอบรมเพิ่มขึ้น ตัวแปรตามของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดิน ของหมอดินอาสาประจำตำบล

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

4.1 ปัญหา

ตารางที่ 4.18 ระดับของปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบล

n = 114

ประเด็น	ระดับของปัญหา					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1 จำนวน (ร้อยละ)	2 จำนวน (ร้อยละ)	3 จำนวน (ร้อยละ)	4 จำนวน (ร้อยละ)	5 จำนวน (ร้อยละ)		
1. การประสานงานและการ ประชาสัมพันธ์						2.51 (1.181)	น้อย
1.1 ขาดเอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในการ ปฏิบัติงาน	22 (19.3)	26 (22.8)	42 (36.8)	18 (15.8)	6 (5.3)	2.65 (1.121)	ปาน กลาง
1.2 ขาดเครื่องมือติดต่อสื่อสาร	31 (27.2)	31 (27.2)	31 (27.2)	12 (10.5)	9 (7.9)	2.45 (1.220)	น้อย
1.3 ขาดยานพาหนะในการ ปฏิบัติงาน	30 (26.3)	32 (28.1)	30 (26.3)	13 (11.4)	8 (7.9)	2.44 (1.202)	น้อย
2. การรวบรวมปัญหาและความ ต้องการของเกษตรกร						2.99 (1.093)	ปาน กลาง
2.1 เกษตรกรและหมอดินอาสา ประจำหมู่บ้านในพื้นที่ไม่ ค่อยให้ความร่วมมือ	13 (11.4)	27 (23.7)	38 (33.3)	26 (22.8)	10 (8.8)	2.94 (1.131)	ปาน กลาง
2.2 เกษตรกรในพื้นที่ไม่ค่อยให้ ความสำคัญกับปัญหา ด้านดิน	10 (8.8)	24 (21.1)	39 (34.2)	34 (29.8)	7 (6.1)	3.04 (1.055)	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	ระดับของปัญหา					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
3. การถ่ายทอดความรู้ด้านการ พัฒนาที่ดินตามสภาพปัญหา						2.84 (1.119)	ปาน กลาง
3.1 ขาดความมั่นใจในการ ถ่ายทอดความรู้	17 (14.9)	22 (19.3)	34 (29.8)	33 (28.9)	8 (7.0)	2.94 (1.170)	ปาน กลาง
3.2 มีความรู้ไม่เพียงพอในการ ปฏิบัติงาน	19 (16.7)	28 (24.6)	43 (37.7)	19 (16.7)	5 (4.4)	2.68 (1.077)	ปาน กลาง
3.3 เกษตรกรไม่ค่อยยอมรับใน ความสามารถของหมอดิน อาสาประจำตำบล	13 (11.4)	29 (25.4)	34 (29.8)	31 (27.2)	7 (6.1)	2.91 (1.110)	ปาน กลาง
4. การเป็นตัวแทนของกรม พัฒนาที่ดินประจำ ศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำ ตำบล						2.47 (1.031)	น้อย
4.1 บทบาทหน้าที่ภารกิจของ หมอดินอาสาประจำตำบลมี มากเกินไป	16 (14.0)	32 (28.1)	40 (35.1)	24 (21.1)	2 (1.8)	2.68 (1.016)	ปาน กลาง
4.2 บทบาทหน้าที่ภารกิจการ ปฏิบัติงานไม่ชัดเจน	26 (22.8)	40 (35.1)	33 (28.9)	12 (10.5)	3 (2.6)	2.35 (1.030)	น้อย
4.3 นโยบายด้านการปฏิบัติงาน ไม่ต่อเนื่อง	26 (22.8)	39 (34.2)	29 (25.4)	16 (14.0)	4 (3.6)	2.37 (1.048)	น้อย

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	ระดับของปัญหา					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1 จำนวน (ร้อยละ)	2 จำนวน (ร้อยละ)	3 จำนวน (ร้อยละ)	4 จำนวน (ร้อยละ)	5 จำนวน (ร้อยละ)		
5. การจัดทำศูนย์บริการงาน พัฒนาที่ดินประจำตำบล						2.97 (1.217)	ปาน กลาง
5.1 ไม่มีเวลาพอเพราะต้อง ประกอบอาชีพส่วนตัว	18 (15.8)	28 (24.6)	37 (32.5)	25 (21.9)	6 (5.3)	2.76 (1.123)	ปาน กลาง
5.2 ค่าตอบแทนในการ ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	17 (14.9)	22 (19.3)	31 (27.2)	37 (32.5)	7 (6.1)	2.96 (1.170)	ปาน กลาง
5.3 วัสดุการเกษตรที่ได้รับ สนับสนุนไม่เพียงพอ แจกจ่าย	23 (20.2)	25 (21.9)	32 (28.1)	27 (23.7)	7 (6.1)	2.74 (1.205)	ปาน กลาง
5.4 วัสดุการเกษตรที่ได้รับซ้ำไม่ ทันต่อเหตุการณ์และความ ต้องการ	14 (12.3)	8 (15.8)	22 (19.3)	28 (24.6)	32 (28.1)	3.40 (1.368)	ปาน กลาง
6. การปฏิบัติงานคลินิกดิน เคลื่อนที่						3.11 (1.259)	ปาน กลาง
6.1 ไม่มีการอบรมความรู้ เกี่ยวกับการตรวจวิเคราะห์ ดินอย่างต่อเนื่อง	16 (14.0)	31 (27.2)	28 (24.6)	27 (23.7)	12 (10.5)	2.90 (1.241)	ปาน กลาง
6.2 เครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดินมี ชั้นตอนที่ยุ่งยาก	16 (14.0)	19 (16.7)	31 (27.2)	27 (23.7)	21 (18.4)	3.16 (1.301)	ปาน กลาง
6.3 สารเคมีที่ใช้วิเคราะห์มีอายุ การใช้งานสั้น เก็บได้ ไม่นาน	15 (13.2)	11 (9.6)	35 (30.7)	34 (29.8)	19 (16.7)	3.27 (1.236)	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับของปัญหา					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
7. การจัดทำแปลงสาธิตจุด เรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำ ตำบล						2.60 (1.188)	น้อย
7.1 ค่าตอบแทนในการ ปฏิบัติงานไม่คุ้มค่า	15 (13.2)	17 (14.9)	32 (28.1)	40 (35.1)	10 (8.8)	3.11 (1.173)	ปาน กลาง
7.2 บุตรและภรรยาของหมอดิน อาสาไม่สนับสนุน	47 (41.2)	28 (24.6)	21 (18.4)	13 (11.4)	5 (4.4)	2.13 (1.201)	น้อย
7.3 วัสดุอุปกรณ์ในการ ดำเนินงานสาธิตไม่เพียงพอ	28 (24.6)	28 (24.6)	28 (24.6)	26 (22.8)	4 (3.5)	2.56 (1.190)	น้อย
8. การรายงานผลการปฏิบัติงาน						2.91 (1.113)	ปาน กลาง
8.1 แบบฟอร์มรายงานผลยุ่งยาก	19 (16.7)	21 (18.4)	34 (29.8)	36 (31.6)	4 (3.5)	2.85 (1.128)	ปาน กลาง
8.2 แบบฟอร์มรายงานผลมี หลายแบบฟอร์มเกินไป	15 (13.2)	20 (17.5)	35 (30.7)	39 (34.2)	5 (4.4)	2.97 (1.098)	ปาน กลาง
รวมเฉลี่ย						2.80 (1.150)	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.18 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 พบว่าหมอดินอาสาประจำตำบลมีปัญหาในระดับปานกลาง 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานคลินิกดินเคลื่อนที่ ($\bar{X} = 3.11$) ด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ($\bar{X} = 2.99$) ด้านการจัดทำศูนย์บริการงานพัฒนาที่ดินประจำตำบล ($\bar{X} = 2.97$) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.91$) และด้านการ

ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินตามสภาพปัญหา ($\bar{X} = 2.84$) หมอหินอาสาประจำตำบลมี ปัญหาในระดับน้อย 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านการจัดทำแปลงสาธิตจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำ ตำบล ($\bar{X} = 2.60$) ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.51$) และด้านการเป็น ตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ($\bar{X} = 2.47$) ทั้งนี้ในภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$)

4.2 ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.19 ระดับความต้องการได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอหินอาสา ประจำตำบล

ประเด็น	ระดับความต้องการ					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. การสนับสนุนสารเร่ง พด.1-7 อย่างเพียงพอ	10 (8.8)	8 (7.0)	28 (24.6)	38 (33.3)	30 (26.3)	3.60 (1.199)	มาก
2. การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยพืชสด	10 (8.8)	21 (18.4)	24 (21.1)	37 (32.4)	22 (19.3)	3.35 (1.239)	ปาน กลาง
3. การสนับสนุนกล้าแฝก	12 (10.5)	15 (13.2)	44 (38.6)	27 (23.7)	16 (14.0)	3.18 (1.164)	ปาน กลาง
4. การสนับสนุนเครื่องมือ ตรวจวิเคราะห์ดินอย่างง่าย	9 (7.9)	17 (14.9)	39 (34.2)	31 (27.2)	18 (15.8)	3.29 (1.147)	ปาน กลาง
5. การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร วิชาการด้านการพัฒนาที่ดิน อย่างต่อเนื่อง	4 (3.5)	10 (8.8)	23 (20.2)	32 (28.1)	45 (39.4)	3.94 (1.122)	มาก
6. การจัดหาแหล่งเงินทุนใน การทำกิจกรรมด้านการ พัฒนาที่ดิน	13 (11.4)	16 (14.0)	35 (30.7)	25 (21.9)	25 (21.9)	3.29 (1.280)	ปาน กลาง

n=114

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n=114

ประเด็น	ระดับความต้องการ					\bar{X} (S.D)	ความ หมาย
	1 จำนวน (ร้อยละ)	2 จำนวน (ร้อยละ)	3 จำนวน (ร้อยละ)	4 จำนวน (ร้อยละ)	5 จำนวน (ร้อยละ)		
7. การจัดตั้งกองทุนสำรอง เลี้ยงชีพหมอดินอาสา	20 (17.5)	16 (14.0)	25 (21.9)	22 (19.3)	30 (26.3)	3.23 (1.446)	ปาน กลาง
8. การจัดให้มีความคุ้มครอง ปลอดภัยขณะทำงาน	19 (16.7)	19 (16.7)	28 (24.5)	23 (20.2)	25 (21.9)	3.14 (1.388)	ปาน กลาง
9. การจัดสวัสดิการ รักษาพยาบาล	23 (20.2)	14 (12.3)	23 (20.2)	25 (21.9)	29 (25.4)	3.21 (1.471)	ปาน กลาง
10. การเพิ่มค่าตอบแทนในการ ร่วมดำเนินงาน	16 (14.0)	12 (10.5)	15 (13.2)	27 (23.7)	44 (38.6)	3.63 (1.447)	มาก
11. การฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติม	2 (1.8)	5 (4.4)	29 (25.4)	31 (27.2)	47 (41.2)	4.04 (0.990)	มาก
12. การไปศึกษาดูงานในแหล่ง ที่ประสบความสำเร็จ	4 (3.5)	10 (8.8)	18 (15.8)	25 (21.9)	57 (50.0)	4.05 (1.156)	มาก
รวมเฉลี่ย						3.50 (1.254)	มาก

จากตารางที่ 4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาประจำตำบลในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 พบว่าหมอดินอาสาประจำตำบลมีความต้องการได้รับการให้สนับสนุนในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ การไปศึกษาดูงานในแหล่งที่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.05$) การฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.04$) การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารวิชาการด้านการพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.94$) การเพิ่มค่าตอบแทนในการร่วมดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.63$) และการสนับสนุนสารเร่ง พด.1-7 อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.60$) หมอดินอาสาประจำตำบลมีความต้องการได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินในระดับปานกลาง 7 ประเด็น ได้แก่ การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยผสม ($\bar{X} = 3.35$) การสนับสนุนเครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดินอย่างง่าย ($\bar{X} = 3.29$) การจัดหาแหล่ง

เงินทุนในการทำกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 3.29$) การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมอ
คินอาสา ($\bar{X} = 3.23$) การจัดสวัสดิการรักษายาบาล ($\bar{X} = 3.21$) การสนับสนุนกล้าแฝก (\bar{X}
 $= 3.18$) และการจัดให้มีความคุ้มครองความปลอดภัยขณะทำงาน ($\bar{X} = 3.14$) ทั้งนี้ในภาพรวม
ข้อเสนอแนะความต้องการได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานพัฒนาที่ดินอยู่ในระดับมาก (\bar{X}
 $= 3.50$)